

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1971-1972

22 JUNI 1972

BEGROTING
van de Culturele Zaken van de Nederlandse cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1972

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR

VERSLAG
namens de Commissie voor de Begroting
uitgebracht door de heer **VERLEYSEN**

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft vier vergaderingen gewijd aan het onderzoek van de begroting.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Vandekerckhove.

Vaste leden : de heren :

W. Claeys, C. De Clercq, De Mey, Dequae, De Vidts, Mesotten,
Rutten, Vandenberghe, J. Verhaegen, Verleysen;
Boeykens, August Bogaerts, Detiège, Van Daele, Van Elewyck,
Van Hoeylandt;
Baert, Geerinck, Van Elsen, Vanhaegendoren;
W. De Clercq, Vanderpoorten, Waltniel.

Plaatsvervangers : de heren :

Bertrand, Albert Bogaert, D. Claeys, Lagae, Van Dessel,
Cools, Vander Bruggen, Van Lent;
Goemans, Olaerts;
Kickx, Vreven.

Zie :

4-1 (1971-1972) :

— N° 1 : Ontwerp-decreet.

Algemene uiteenzetting van de Minister

1. — De culturele dotaties

De wet betreffende de begroting der culturele dotaties voor het begrotingsjaar 1972 omvat voor Cultuur drie hoofdstukken :

	Nederlandse sector	Franse sector
Hoofdstuk 1 : Kunstonderwijs	552400000	396000000
Hoofdstuk 2 : Permanente vorming .	417300000	327900000
Hoofdstuk 3 : Andere culturele uitgaven	1 211 300 000	1 211 300 000
	2181000000	1935200000

Het verschil tussen de kredieten voor de Nederlandse en de Franse Cultuur bedraagt dus 245,8 miljoen frank,

II. — Wijzigingen ten opzichte van de vorige begroting

Deze wijziging slaat op twee aspecten.

A. — De indeling in secties.

Sectie 1 : **Kunstonderwijs.**

De kredieten hiervoor worden toegekend volgens de behoeften op basis van de bestaande reglementeringen.

Dit gaf 58,2 % voor de Nederlandse en 41,8 % voor de Franse Cultuur.

Sectie 2 : **Permanente vorming.**

In deze sectie worden de kredieten opgenomen, die bestemd zijn voor de werking van het Bestuur voor lichamelijke opvoeding, sport en openluchtlevens, jeugd, volksontwikkeling en lectuurvoorziening.

Hier wordt de verdeling gedaan op basis van de reeds vroeger overeengekomen verdeelsleutel 56-44, d.w.z. dezelfde norm als de verhouding Nederlands-Frans in de begroting Nationale Opvoeding.

Sectie 3 : **Culturele activiteiten** (krediet : 357 650 000 frank).

In deze sectie werden de kredieten opgenomen voor de directie « Kunsten en Letteren ». Daarenboven werden in deze sectie de kredieten uitgetrokken voor kunstspreiding georganiseerd door de dienst voor de jeugd of door de dienst voor volksontwikkeling, voor een bedrag van 58 880 000 frank.

Sectie 4 : **Wetenschappelijke activiteiten** (krediet : 34 950 000 frank).

Sectie 5 : **Instellingen van openbaar nut** (krediet : 818 700 000 frank).

In deze sectie werd de dotatie aan de B.R.T.-Nederlandse uitzendingen opgenomen. Deze dotatie die tot vorig jaar unitair was, is thans voor meer dan de helft gesplitst. De secties 3, 4 en 5 vormen samen het hoofdstuk 3 : « Andere culturele uitgaven » van de begroting der culturele dotaties.

Vergelijkende samenvatting

1972

<i>Begroting Nederlandse Cultuur.</i>		<i>Begroting culturele dotaties.</i>	
Sectie 1.		Hoofdstuk 1.	
Kunstonderwijs	552400000	Kunstonderwijs	552400000
Sectie 2.		Hoofdstuk 2.	
Permanente vorming	417 300 000	Permanente vorming	417 300 000
Sectie 3.		Hoofdstuk 3.	
Culturele activiteiten	357 650 000	Andere culturele uitgaven . . .	1211300 000
Sectie 4.			
Wetenschappelijke activiteiten	34 950 000		
Sectie 5.			
Instellingen openbaar nut . . .	818 700 000		
	2181000000		2181000000

B. — De indeling der artikels en littera's.

De vermelding van het kunstonderwijs in een aparte sectie en de recente oprichting van nieuwe buitendiensten (Masereel-centrum, Destelheide), zouden de indeling van de verschillende artikels en littera's per instelling tot een totaal onoverzichtelijke en versnipperde begroting hebben gemaakt.

Reeds vroeger was dit in beperkte mate het geval. Om te voorzien in de betaling van het personeel van Cultuur (± 300 man), waren er op de begroting niet minder dan 14 artikels. Daarom werden de artikels globaal gehouden. De verdeling over de verschillende instellingen blijft vermeld maar in het verantwoordingsprogramma.

III. — Culturele Commissie Brussel

Artikel 72 van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en federaties van gemeenten bepaalt dat de culturele activiteiten voor Brussel zullen uitgeoefend worden door respectievelijk de Franse en Nederlandse Cultuurcommissie voor Brussel.

De werkingskosten zullen voorkomen op de begroting van de cultuurdotaties.

Het ligt in de bedoeling een aantal rijksinitiatieven genomen in Brussel-Hoofdstad aan deze commissie over te dragen.

Aangezien de commissie nog niet gestart is, werd van de vastgestelde dotaties van 80 000 000 frank slechts 7,5 miljoen opgenomen.

Dit bedrag zal gebruikt worden voor de start van de commissie; de rest van het bedrag zal aangewend worden voor de werkingskosten van de instellingen die zullen overgedragen worden aan de Cultuurcommissie voor Brussel (vb. Contact- en Cultuurcentrum, Beursschouwburg, speelpleinen, enz.).

Wat speciaal Brussel betreft, dient nog verwezen naar artikel 52.04, waar een buitengewone toelage ingeschreven werd van 5 750 000 frank voor het Contact- en Cultuurcentrum. Dit houdt rechtstreeks verband met de beslissing een grote Nederlandstalige bibliotheek op het Martelarenplein in het leven te roepen. Deze buitengewone toelage dient gevoegd bij de reeds verhoogde toelage vermeld onder artikel 33.50, waar het krediet van 5 965 000 tot 9 000 000 frank werd opgevoerd.

IV. — Belangrijkste stijgingen

In vergelijking met 1971 zijn de cijfers voor het kunstonderwijs van 386 737 000 tot 552 400 000 frank gestegen. Dit is 42,83 %. Voor de permanente vorming bedraagt deze stijging van 322 181 000 naar 417 300 000 frank, zegge 30 %. Wanneer we echter rekening houden met de overdracht van 58 880 000 frank naar de sectie III, zouden we mogen spreken van een stijging van 47,8 %. Hiermee rekening houdend, is de werkelijke stijging voor de culturele sectie dan niet van 284 038 000 naar 357 650 000 frank of 25,9 %, maar slechts 5,2 % (van 284 038 000 tot 298 770 000 frank).

V. — Ontleding der begroting 1972

SECTIE 1: KUNSTONDERWIJS

Hier zijn de kredieten aanzienlijk gestegen ten opzichte van 1971.

De stijging is in hoofdzaak te wijten aan twee factoren :

1. Gevoelige stijging van de personeelskosten (indexaanpassing; sociale programmatie; uitbreiding van het aantal scholen en vooral van het leerlingenaantal; oprichting vanaf 1 september 1972 van een « hogere secundaire afdeling muziek » bij elk koninklijk muziekconservatorium; verdere uitbouw van het koninklijk muziekconservatorium te Brussel).

2. Voor de oprichting van de « hogere secundaire afdeling muziek » moeten drie gebouwen gehuurd en ingericht worden.

De Minister onderstreept dat het aantal leerlingen in het muziekonderwijs van 25 000 tot 80 000 is gestegen in amper vier jaar tijd.

SECTIE 2 : PERMANENTE VORMING

A. — Lichamelijke opvoeding, sport en openluchtlevens.

De totale stijging met 36 986 000 frank of ongeveer 50 % ten overstaan van 1970 heeft uiteraard te maken met de versnelde uitbouw van de regionale rijkssportcentra sinds 1969, alsmede met de uitbouw van de speelpleinen in de agglomeratie Brussel en het succes van Sportbiënnale 1970 en Sportiva 1971.

Bekijken we deze oorzaken even nader :

1. De regionale rijkssportcentra.

Deze zijn gespreid over het Vlaamse land en omvatten :

a) **Polyvalente sportcentra** te Brugge, Gent, Hasselt, Herentals en Dilbeek;

- b) ***Zeilcentra*** te Nieuwpoort en Oostende;
- c) ***Sportpark en zwemcentrum*** te Blankenberge;
- d) ***Ruiterijcentrum*** te Waregem (in opbouw), Genk, Merksplas en Dendermonde (in overweging) ;
- e) ***Watersportcentra*** te Sint- Jan-in-Eremo (Oost-Vlaanderen) en Walem-Blaasveld (Antwerpen);
- f) ***Nautisch centrum*** te Kuringen.

In het kader van de permanente vorming hebben deze centra eveneens een rol te spelen.

2. Actie « sport voor allen ».

Het succes van deze wekroep blijkt niet alleen uit de persberichten maar vooral uit de volgende verhouding : in 1969 behandelde BLOSO 4 500 dossiers en in 1971 waren dit er 12 000 !

De sportbiënnale heeft echter niet alleen als gevolg dat het Nationaal Sportfonds zwaarder wordt belast, maar ook dat door deze actie de uitgaven stijgen voor :

- de « subsidiëring sportclubs » door toename van her aantal en door de intensifiëring van hun werking;
- de sportbenodigdheden;
- de monitoren en zendingsgelastigden.

3. De speelpleinen te Brussel.

In 1971 werd omstreeks Pasen begonnen met 4 speelpleinen; er waren 570 deelnemers. In 1972 waren dat 23 speelpleinen en 2 170 deelnemers. Het aantal monitors was 38 in 1971 en 145 in 1972. Omwille van de te begrijpen beperktheid der oppervlakte binnen de agglomeratie staan nu ook Diegem en Strombeek-Bever op het getouw om in ruimere groene omgeving ook dienstig te worden voor de « agglomeratie-speelpleinen ».

B. — Ontleding van de initiatieven inzake permanente vorming.

1. Uitgaven van algemene aard met betrekking tot de dienst.

De stijging van 10 336 000 tot 12 622 000 frank is een gewone stijging die geen speciale commentaar vereist.

2. Uitgaven voor het vormings- en conferentieoord te Steenokkerzeel.

De stijging van 3 215 000 tot 4 460 000 frank is te verklaren door de voortdurende toeneming van het aantal activiteiten in het conferentieoord te Steenokkerzeel.

3. Cursussen kadervorming en pedagogische initiatieven in opdracht van de dienst (art. 12.35).

Hier kennen wij een stijging van 6 100 000 tot 12 770 000 frank. Deze stijging spruit voort uit de activiteiten van Zevenbronnen, die het vroegere vormingscentrum voor creatieve expressie vervangt. Er zal eveneens meer aandacht besteed worden aan de wetenschappelijke onderzoeken in opdracht van de dienst. Vandaar de merkelijke stijging van dit krediet.

4. De toelagen aan de instituten voor levensvorming

bedroegen vorig jaar 1540 000 frank. Dit jaar worden ze :

3 000 000 frank voor (art. 33.13) Kadervorming (11/2);
2 500 000 frank voor (art. 33.13) Samenlevingsopbouw
(36/1), hetzij in totaal 5 500 000 frank.

Deze verhoging hangt samen met de veronderstelling dat buiten de reeds erkende en gesubsidieerde levensscholen (Lommel, Genk, Schoten, Aalst, Kortrijk, Brugge) nieuwe levensscholen in de loop van 1971-1972 zullen opduiken. Bovendien is het goed erop te wijzen dat in aansluiting met de wens welke geuit werd op het Colloquium van de Nederlandstalige agglomeratieraden van de Brusselse jeugd in de loop van 1972 nog een aanvang zal gemaakt worden met de oprichting van een « Centrum voor **werkende jongeren** » in het Brusselse, waaraan de volledige steun van het Ministerie van Nederlandse Cultuur zal gegeven worden.

5. De toelagen (art. 33.28) voor allerhande initiatieven in verband met de kadervorming (studiedagen, congressen, internationale jeugdcontacten enz.), ondergaan een verhoging van circa 3 000 000 frank, nl. van 11 443 000 naar 14 350 000 frank. Deze verhoging past volledig in het raam van de permanente vorming. Ze wordt gemotiveerd door het feit dat de initiatieven tot het uitwerken van kadervorming in de diverse nationale en provinciale organisaties steeds belangrijker worden. Er kon vastgesteld worden dat reeds nu heel wat kadervormingsactiviteiten bij gebrek aan budgettaire mogelijkheden niet speciaal konden betaald worden en mee berekend dienden te worden in de algemene werkingskosten.

Bovendien moet er rekening gehouden worden met de ontwerpen van decreet welke door de Minister van Nederlandse Cultuur zullen ingediend worden voor de kadervorming, zowel voor het jeugdwerk als voor het volwassenenwerk. Deze decreten zullen nog toegepast worden in de loop van 1972.

Wat betreft de leidersvorming voor de jeugd, wordt verwezen naar de opmerking gemaakt in verband met de kadervorming van de volwassenen.

Op deze post komt ook de heel belangrijke uitgave voor de sociale promotie, waarvoor in de loop van deze legislatuur een heel bijzondere inspanning zal gedaan worden zoals door de Minister medegedeeld werd tijdens de zitting van de Cultuurraad van 11 april 1972.

6. De toelagen aan de erkende nationale jeugdorganisaties, diensten en coördinatie-organisaties groeien aan van 23 000 000 tot 32 000 000 frank (art. 33.31).

Deze verhoging is verantwoord omdat er in de loop van het jaar 1972 een tiental nieuwe erkenningen mogen verwacht worden. Uit een vergelijking tussen de rekeningen voor de werkingskosten (telefoon, huur, verzendingskosten, enz.) en de toelagen voor die uitgaven, blijkt dat slechts een vierde of een derde van de uitgaven gesubsidieerd worden. Op basis van de subsidiëeringscriteria moeten bovendien 60 % van de wedde van slechts één vrijgestelde en 25 % van de wedde van de overige vrijgestelden door de overheid betaald worden. Uit de cijfers blijkt dat slechts één derde tot de helft werd bereikt.

7. De toelagen aan de koepelorganisaties (art. 33.34) werden eveneens op een gevoelige wijze aangepast : zij stijgen van 2 750 000 tot 5 034 000 frank.

8. Ook artikel **33.19 : Jeugdtehuizen** kende een gevoelige stijging. Hier gaan we van 18 750 000 naar

22 500 000 frank. Deze stijging is verantwoord door het feit dat sinds twee jaar een erkend jeugdtehuis telkens minder ontving, omdat het aantal erkende jeugdtehuizen in toepassing van de criteria gevoelig gestegen is. Deze anomalie moet in de loop van dit jaar weggewerkt worden. In 1970 werden 153 tehuizen erkend, in 1971 : 187. Voor 1972 verwachten we ongeveer 30 nieuwe erkenningen, wat een totaal zou geven van ongeveer 215. Bovendien werd er beslist de tegemoetkoming in de betaling van de wedde van de permanente opvoeders op te voeren van 60 % tot **75 %**.

9. Een zeer zware post in de begroting is artikel 74.01 met een totaal bedrag van 31 254 000 frank. Vorig jaar was hiervoor slechts 12 090 000 frank uitgetrokken, maar we mogen niet vergeten dat het in 1971 mogelijk was voor ongeveer 10 000 000 frank tenten aan te kopen ten laste van de buitengewone begroting. Dit is in 1972 niet meer mogelijk, terwijl toch nog dezelfde hoeveelheid materieel moet aangekocht worden. Hetzelfde geldt voor het didactisch materieel waarvoor in de loop van de jaren 1970 en 1971 praktisch geen aankopen werden gedaan. De nood hieraan is nochtans zeer groot. Ook voor de cursussen welke door de Nationale Dienst voor de jeugd zelf georganiseerd worden, moeten in de loop van 1972 aanzienlijke aankopen gedaan worden, aangezien tijdens de laatste vijf jaar bijna geen apparaten meer aangekocht werden. Ten slotte dient gewezen op de noodzaak passend materieel aan te kopen voor de uitrusting van de regionale sportcentra.

10. De verdere uitbreiding van de activiteiten in het **vormingscentrum te Dworp** wordt mogelijk gemaakt door het opvoeren van het krediet van 2 550 000 tot 8 200 000 frank.

C. — Sector Openbare Bibliotheken.

1. Toelagen aan bibliothecarissen.

Deze kredieten (art. 33.21 en 43.06) werden aanzienlijk verhoogd omdat ze de uitvoering mogelijk moeten maken van de beslissing van de Minister van Nederlandse Cultuur om de vergoedingen aan de bibliothecarissen met 50 % te verhogen. Door de nakende afschaffing van de vrijstelling van de bekwaamheidsakte voor bibliothecarissen, wordt er van deze laatste meer beroepsbekwaamheid vereist. Het is logisch dat de vergoeding voor een meer gekwalificeerd personeel hoger ligt.

2. Toelagen in boeken aan de erkende bibliotheken.

De kredieten uitgetrokken onder artikels 33.22 en 43.07 worden eveneens merklijk verhoogd. Ze moeten de uitvoering mogelijk maken van de beslissing om de toelagen in speciën met **25 %** te verhogen. Enerzijds wil men aldus tegemoetkomen aan de indijking van de prijsverhogingen die bij de aankoop van boeken het gevolg zijn van de invoering van de B.T.W., anderzijds wil men de gelegenheid geven aan de bibliotheken om hun collectie gevoelig uit te breiden.

3. Bibliotheken voor zieken en gehandicapten.

De merklijke stijging van dit krediet (art. 33.26) is het gevolg van de uitdrukkelijke wens van de Minister om een speciale inspanning te leveren voor de minst bedeelden.

D. — Toelagen aan plaatselijke culturele verenigingen.

In het globaal krediet onder artikel 33.13 vindt men o.a. de toelagen weer die verleend worden aan de plaatselijke culturele verenigingen. Hier is in een verhoging voorzien van 3 000 000 naar 7 000 000 frank in vergelijking met vorig jaar. Deze verhoging wordt verklaard door het feit dat hierin ook begrepen zijn de toelagen voor de kleinkunst waar verschillende nieuwe initiatieven tot stand kwamen, zoals o.m. Stupedok en Muzekeus.

SECTIE 3, 4 EN 5 :

ANDERE CULTURELE ACTIVITEITEN

A. — Musea.

Wat de Rijksmusea betreft, wordt in een bedrag van 300 000 frank voorzien voor de Nederlandstalige educatieve activiteiten.

De toelagen voor de gesubsidieerde musea werden gesplitst in drie artikels waarbij voor de toekenning van de gewone toelagen speciaal met de inspanningen voor educatieve initiatieven zal rekening gehouden worden.

B. — Bescherming en hulp voor kunstenaars.

In de mededeling aan het Cultuurparlement heeft de Minister reeds te kennen gegeven dat de scheppende kunstenaars in vele gevallen te beschouwen zijn als één van deze vergeten groepen in de samenleving waarvoor nog onvoldoende aangepaste vormen van maatschappelijk welzijn worden voorbehouden.

In afwachting van een passend statuut van de kunstenaars waarvan de Minister verwacht, voor de letterkundigen in de nabije toekomst concrete voorstellen te kunnen doen, worden de gelden bestemd voor aanmoediging en hulp aan kunstenaars in belangrijke mate verhoogd. Voor de letterkunde bedraagt deze verhoging 3 995 000 frank en voor de plastische kunsten 1 156 000 frank.

C. — Toneel en film.

Wat de toelagen voor dramatische kunst betreft (art. 32.04), hier wordt in een evenwaardige vermeerdering van 1200 000 frank voorzien voor de drie grote gezelschappen. De toelageregeling van het Nationaal Jeugdtheater wordt opgetrokken tot het niveau van de toelagen aan het Reizend Volkstheater om naar behoren een gewestelijke functie te kunnen vervullen.

Wat de sector **Muziek en Lyrische Kunsten** betreft, moet op enkele krachtlijnen worden gewezen. Vooreerst is er de verhoging van de toelage van 700 000 frank aan het Festival van Vlaanderen, om deze organisatie bovendien de mogelijkheden te geven een degelijke administratieve werking uit te bouwen.

Voor het **Operabeleid** is de Minister de mening toegedaan dat men in de nabije toekomst voor fundamentele opties zal staan. De Minister neemt zich voor, het initiatief te nemen om besprekingen aan te vatten met de betrokken instanties ten einde de operacultuur een nieuwe impuls te geven.

Wij staan voor het feit dat de twee Vlaamse opera's met moeilijkheden te kampen hebben om de evolutie van het huidige muziektheater te kunnen verwerken. Hiermede zijn ruime financiële implicaties gemoeid en het is in het licht van deze beschouwingen dat de noodzakelijkheid dient gezien te worden van de forse stijging van de toelagen aan onze operagezelschappen.

Wat de **Film** betreft, staan we tegenover een stijgende vraag tot subsidiëring van filmproducties.

Een verhoging van deze kredieten met 4 000 000 frank (art. 33.43) moet deze hoogconjunctuur trachten op te vangen, terwijl het opgerichte filmproductiefonds dit jaar zijn eerste resultaat begint te geven. De eerste inkomsten bedragen 1370 000 frank van de film « Mira ». Toelage van 1 000 000 frank (art. 33.12) aan de V.Z.W. Nationaal Filmfestival om dit jaar te Knokke het festival van de Belgische film mogelijk te maken (Franse Cultuur omvat eveneens 1 000 000 frank).

Algemene bespreking.

A. — Voorafgaande bedenkingen.

De Voorzitter wijst op de tijdnood waarin de commissie verkeert om deze begroting af te handelen. Indien moet gewacht worden tot de culturele dotaties in het Parlement zijn afgehandeld, dan wordt de begroting voor de Nederlandse Cultuur niet meer goedgekeurd vóór het reces. Ter beschikking ligt de economische en de functionele begroting, zodat de commissie met nieuwe documentatie kan beraadslagen. Hij stelt dan ook voor de bespreking aan te vatten.

Verscheidene leden betreuren dat in dergelijke omstandigheden moet worden gewerkt, maar zijn bereid met de bespreking te beginnen; zij wijzen erop dat er tot geen stemmingen kan worden overgegaan, zolang het Parlement zich niet heeft uitgesproken over het globaal bedrag van de culturele dotaties. Dit wordt door de Voorzitter beaamd.

B. — Dotaties en bevoegdheden.

1. Een lid vindt de functionele begroting een zeer belangrijk document dat een praktische aanpak mogelijk maakt. Hij betreurt dat de totale dotatie te gering is en vindt het spijtig dat de Raad daaraan niets kan veranderen.

De Voorzitter laat opmerken dat dit wel kan, maar dat er best het akkoord van de Regering moet worden bekomen, die de meeruitgave zal inleiden bij het Parlement (bijkredieten).

2. Een lid merkt op dat volgens de Grondwet er een totaal krediet verleend wordt aan de Cultuurraad, waarover deze souverain beschikt. Dit houdt in, dat een krediet dat uitgetrokken is op een begroting van een bepaald departement, door de Cultuurraad kan overgeheveld worden naar een ander departement, b.v. dit van Nederlandse Cultuur.

Zowel de Minister als de Voorzitter beamen dit.

3. Hetzelfde lid dringt aan opdat educatieve diensten, niet alleen in de musea, maar ook bij het Rijksarchief zouden opgericht worden. Hij vraagt deze diensten te moderniseren en ze over te hevelen van Nationale Opvoeding naar Nederlandse Cultuur. De cultuurautonomie moet benut worden om een algemeen Vlaams cultureel bewustzijn te bevorderen via ons verleden. De archieven kunnen hierbij een zeer belangrijke rol spelen.

De Minister merkt op dat inderdaad het nationaal archief onder de bevoegdheid valt van de Ministers van Nationale Opvoeding. Aan de organisatie van de educatieve diensten in de Rijksinstellingen wii hij evenwel

enkele bedenkingen vastknopen. In de Rijksmusea is het personeel, dat belast wordt met de educatieve activiteiten, ingelijfd in het kader van het personeel van de instelling en staat onder het gezag van het hoofd van de instelling met de bedoeling de eenheid van gezag binnen de instelling te beveiligen. De vraag kan daarbij gesteld worden of het niet noodzakelijk wordt aangepaste betrekkingen voor de educatieve activiteiten in te stellen.

4. Verscheidene leden leggen de nadruk op de uitstraling van de Nederlandse cultuur, zowel bij de andere cultuurgemeenschappen binnen onze landsgrenzen als daarbuiten.

De Minister merkt op dat hij hiervoor over voldoende middelen beschikt en dat dit zal blijken bij de artikels-gewijze bespreking van de begroting.

5. Een lid stelt de vraag of het niet beter zou zijn, deze bespreking te beperken tot een algemene discussie over het cultuurbeleid, in plaats van af te dalen tot de ontleding van elke begrotingspost afzonderlijk. Hierop wordt geantwoord dat er in elk geval moet nagegaan worden of de uitgetrokken kredieten volstaan voor het voeren van het cultuurbeleid dat gewenst wordt.

6. Een lid vraagt ook dat het rijksdomein te Hofstade zou overgeheveld worden van het Departement van Volksgezondheid naar Nederlandse Cultuur, waar het volgens de administratieve logica thuis hoort.

7. Een lid wenst nadere uitleg over het feit dat er in de begroting van Economische Zaken nog kredieten ingeschreven staan in verband met toelagen aan Belgische films. Volgens dit lid behoort dit krediet ook overgeheveld te worden naar Nederlandse Cultuur.

De Minister antwoordt dat het hier om een premie gaat die toegekend wordt aan elke Belgische film bij wijze van een percentage op de bruto-ontvangsten die driemaandelijks vastgesteld worden bij de distributiefirma's.

8. Een lid vraagt welke de verhouding is inzake restauratie der monumenten tussen Openbare Werken en Cultuur.

De Minister antwoordt dat alle nazicht in verband met archeologische aspecten van alle beschermde gebouwen op het Ministerie van Cultuur gebeurt. Alle koninklijke besluiten houdende machtiging tot restauratie, worden getekend door de Minister van Cultuur.

De toelage voor gebouwen behorend aan openbare instellingen (gemeenten, provincies, C.O.O., kerkfabrieken) staat op Openbare Werken. Hiervoor zijn er twee posten, een voor burgerlijke gebouwen en een voor kerken. Voor de kerken moet ook de Minister van Justitie medebeslissen.

Voor de gebouwen toebehorend aan openbare besturen is de toelage voor restauratie 60 %. Voor de staatsgebouwen worden de kosten gedragen door Openbare Werken.

9. Een lid spreekt zijn vrees uit voor de gevolgen van de klassering van privé-gebouwen. Hij vraagt zich af of de subsidiëring hier wel gewenst is.

De Minister antwoordt dat de toelage aan dergelijke gebouwen inderdaad op zijn begroting staat (52.02). Hij heeft een nieuwe regeling opgemaakt voor deze betoelaging, waarbij een onderscheid gemaakt wordt naargelang van de omstandigheid of het gerestaureerde gebouw al dan niet voor het publiek toegankelijk is. Deze betoela-

gingsregeling is voor advies overgemaakt aan de inspectie van Financiën.

10. Een lid verlangt te weten of de gebouwen voor kunstonderwijs gedragen worden door het schoolfonds.

De Minister antwoordt bevestigend, maar al de bedoelde dossiers worden ingeleid en voorbereid door Nederlandse Cultuur.

II. Een lid vraagt hoe de verhouding is met het departement van Volksgezondheid in verband met de uitrusting van de sport- en speelpleinen.

De Minister preciseert dat Nederlandse Cultuur alleen de werking betoelaagt. De toelage infrastructuur, die 60 % bedraagt, wordt toegekend door Volksgezondheid.

Een lid meent dat deze toestand best zou gewijzigd worden, en dat ook deze infrastructuur-toelagen best naar Nederlandse Cultuur zouden overgeheveld worden.

De Minister antwoordt dat dit alleen zou kunnen, indien dit krediet in de culturele dotaties zou begrepen worden. Hierover beslist echter het Parlement, hetzij op voorstel van de Regering, hetzij op initiatief van het Parlement.

De Voorzitter merkt op, dat dit probleem samen met de andere nog voor overheveling in aanmerking komende kredieten, zal behandeld worden na het parlementair reces. Elke minister, die kredieten beheert, die met de culturele autonomie verband houden, zal verzocht worden om voor de bevoegde commissie zijn beleid ter zake uiteen te zetten. Nadien zal de Cultuurraad dan de passende besluiten trekken en zien hoe hij het best zijn prerogatieven veilig stelt.

12. Een lid wenst te weten of de Minister maatregelen overweegt ten aanzien van gemeentebesturen die discriminatie toepassen inzake subsidiëring van plaatselijk cultureel werk.

De Minister moest antwoorden dat in de huidige stand van zaken het niet mogelijk is dergelijke maatregelen te overwegen omdat ook de bevoegdheid van het Cultuurparlement tegenover de provincie- en gemeentebesturen nog niet duidelijk afgelijnd werd.

13. Een lid vestigt de aandacht van de Minister op de zeer slechte toestand van de gebouwen waarin de diensten voor de sport zijn ondergebracht.

De Minister bevestigt dat deze toestanden hem bekend zijn. Hij heeft hieromtrent reeds contact genomen met zijn Collega van Openbare Werken en de verbeteringswerken zijn reeds aangevangen. Daarenboven zijn er plannen om de diensten over te brengen naar een ander en beter gebouw. Wanneer dit zal kunnen geschieden, kan de Minister niet bij benadering zeggen; daarom zijn de hoger vermelde verbeteringswerken ten volle verantwoord.

14. Een lid vraagt om welke reden de stichting Kamiel Huysmans niet voorkomt op de lijst van bladzijde 133 van het **Document** 4-1 (1971-1972) nr. 1.

De aan de economische begroting gehechte tabel van fondsen, stichtingen, legaten en prijzen, doelt op fondsen die aan de Staat werden overgemaakt en waarvan het beheer is toevertrouwd aan Rijksinstellingen, aldus de Minister.

Meestal gaat het hier om beperkte bedragen, waarvan de rente gebruikt wordt tot uitkering van prijzen.

Wat de vraag betreft of de stichting Kamiel Huysmans er in kan opgenomen worden, moet geantwoord worden dat dit alleen kan, wanneer de fondsen van de

stichting aan het beheer van de Staat worden overgemaakt.

15. Een lid merkt op dat zeer veel mooie geklasseerde gevels echte krotten dekken. Voor het saneren van een ongezonde woning wordt in een premie voorzien. Dit kan vaak met behoud van de gevel. In andere gevallen is de woning echter zo slecht, dat zij moet afgebroken worden. Kan in dit geval de slopingspremie verleend worden, indien de gevel blijft staan ?

De Minister verwijst hiervoor naar zijn Collega van Openbare Werken. Hij zelf zal contact met zijn Collega nemen om dit probleem te bespreken.

C. — Kunstonderwijs.

Een lid spreekt zijn verwondering uit over de grote stijging der kredieten voor het kunstonderwijs. Volgens « geruchten » waren er vóór een paar jaar aanzienlijke onbenutte kredieten. Men sprak wel van 70 000 000 frank. Het komt hem dan zeer verwonderlijk voor, thans zo een forse stijging vast te stellen. Hij vraagt de Minister hem daarover later een schriftelijk antwoord te bezorgen of nu reeds op deze vraag te antwoorden.

Over de sterke stijging van de kredieten Kunstonderwijs in 1972, zegt de Minister dat drie factoren de vermeerdering met 165 663 000 frank ten opzichte van de begroting 1971 sterk hebben beïnvloed :

1. Tot vóór 1970 was de begroting van het kunstonderwijs unitair. Ingevolge de splitsing van de begroting van het kunstonderwijs werd gezocht naar objectieve criteria.

Na langdurige en moeizame besprekingen kwam een compromis tot stand op basis van de begroting van Nationale Opvoeding, Franstalige en Nederlandstalige sector.

In werkelijkheid dekte dit compromis op verre na niet de behoeften van het Nederlandstalig kunstonderwijs en dit om de volgende redenen :

a) geweldige groei van het kunstonderwijs in het Vlaams landsgedeelte in de loop van de laatste vier jaar. Het Nederlandstalig kunstonderwijs telt op dit ogenblik driemaal meer scholen en leerlingen dan het Franstalig kunstonderwijs;

b) groot succes van het Nederlandstalig rijkskunstonderwijs in het arrondissement Brussel-Hoofdstad; nieuwe afdelingen moesten opgericht worden. Daarbij voegde zich nog de verdere uitbouw van de Nederlandstalige afdeling van het Koninklijke Muziekconservatorium te Brussel.

De factoren **a** en **b** waren er in hoofdzaak de oorzaak van dat de kredieten voor de dienstjaren 1970 en 1971 uitgetrokken, onvoldoende waren.

Het tekort werd via de rekeningwet vereffend.

Voor het dienstjaar 1972 werd de begroting opge maakt op basis van de behoeften.

2. Gevoelige stijging van de personeelskosten in 1972 ten gevolge van :

a) indexaanpassing;

b) sociale programmatie met ingang van 1 april 1972, waarbij een verhoging van de wedden met 15 à 20 % is gesteld;

c) herstructurering van de wedden van het kunstonderwijs;

d) oprichting vanaf 1 september 1972, bij elk Koninklijk Muziekconservatorium, van een hogere cyclus van het secundair kunstonderwijs, richting muziek.

3. Huur van gebouwen en aankoop van meubilair voor de oprichting van de drie hogergenoemde kunst-humaniora.

In verband met de kleinkunstacademie vraagt een lid dat een grote onafhankelijkheid aan deze instelling zou gewaarborgd worden. Deze mag noch gedirigeerd, noch bevroren worden. Zij moet evolutief wezen, zoniet beantwoordt zij niet aan haar taak. Van zeer groot belang acht hij de taak van de docenten. Graag zou hij dan ook vernemen welk statuut zij hebben, of dit vast dan wel contractueel is. Volgens zijn opvattingen moet de voorkeur naar contractueel aangestelden gaan.

De Minister antwoordt dat het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen twee afdelingen telt :

a) afdeling toneelkunst;

b) afdeling kleinkunst.

In beide afdelingen zijn uitsluitend voordrachthouders werkzaam.

Voor het schooljaar 1971-1972 bedroeg het aantal voordrachthouders 30 voor de afdeling toneelkunst en 45 voor de afdeling kleinkunst.

Ten einde verstarring van de opleiding in de beide afdelingen te voorkomen, wordt de voorkeur gegeven aan het systeem van de voordrachthouders.

D. — Permanente vorming.

1. Een lid wenst te vernemen of de Minister nog de kans ziet, de nieuwe wet op het bibliotheekwezen van kracht te laten worden.

De Minister antwoordt :

Het is de bedoeling het ontwerp van decreet op het bibliotheekwezen binnen de kortst mogelijke tijd door het Cultuurparlement te laten goedkeuren.

Vanwege de Raad van State werden er nochtans een aantal principiële bezwaren gemaakt welke niet zozeer slaan op het ontwerp van decreet over de bibliotheken zelf als op de bevoegdheid van het Cultuurparlement ten overstaan van de provincies en de gemeenten.

De Regering zal op dit stuk zodra mogelijk een beslissing treffen of een nieuw wetgevend initiatief nemen.

2 . Een paar leden wensen te vernemen wat er juist bedoeld wordt met de « educatieve T.V. ».

Het antwoord van de Minister luidt als volgt :

Met het oog op het starten van de dringend noodzakelijke samenwerking tussen het vormingswerk en de televisie dient in de nodige kredieten voorzien voor o.m. :

1° speciale kadervormingsinitiatieven voor de vorming van T.V.-clubs;

2° een inbreng van de Dienst voor Volksontwikkeling in de productie van voor het vormingswerk bedoelde programma's en van educatieve uitzendingen;

3° evaluatie-onderzoeken naar aanleiding van bepaalde uitzendingen;

4° het verzorgen en publiceren van schriftelijk begeleidingsmateriaal.

3. Een lid vraagt om welke redenen culturele organisaties die niet op ledentallen kunnen bogen maar toch belangrijk cultureel werk verrichten, niet op dezelfde wijze behandeld worden als de instellingen die wel met grote ledentallen pronken. Indien de inlichtingen van het lid juist zijn, zou er maar één uitzondering op deze regel bestaan, nl. de Lodewijk De Raedtstichting.

De Minister antwoordt dat het in zijn bedoeling ligt om het aantal instellingen welke a rato van 95 % betoelaagd worden voor hun eerste permanente medewerker, te verhogen en hiervoor eventueel in aanmerking te nemen de verschillende overkoepelende organisaties. Misschien kan hierdoor het Dosfel-instituut in aanmerking komen.

E. — Sport.

1. Een lid is van oordeel dat er zeer veel kwaad verteld wordt over de professionele sport. Hij betreurt dat velen vooringenomen staan tegenover de beroepssport. Waarom wordt men steeds wrevelig wanneer er over een eventuele steun van de overheid wordt gesproken, terwijl er hier op deze begroting toch veel kredieten voorkomen, waardoor men aan andere beroepsmensen een bestaan verzekert ? Iedereen blijkt op dit ogenblik te aanvaarden dat de sport een van de belangrijkste en populairste aspecten is van de vrijetijdsbesteding. Zou het dan zo verkeerd zijn aan de Cultuurraad te vragen, eens te overwegen of een der criteria voor het verdelen der beschikbare kredieten niet zou kunnen wezen : de belangstelling bij de bevolking. Voor andere vormen van de permanente vorming vraagt men kredieten voor het vormen van een elite. Spreker heeft daartegen geen enkel bezwaar, maar dringt aan opdat dit niet zou geschieden ten koste van de massa. Hij wijst op voorbeelden uit het buitenland, waar via de sportinfrastructuur, tal van mensen de weg naar andere vormen van vrijetijdsbesteding hebben gevonden.

De Minister beaamt de spreker. Hij geeft toe dat de kredieten voor de sport veel te laag zijn, alhoewel hij toch onderstreept dat bij de verdeling de sport een ernstige prioriteit genoot. In vergelijking met 1968, zijn de kredieten verviervoudigd.

De regionale sportcentra waren het voorwerp van de bekommernis van verschillende leden. Een lid wenste de Minister geluk met de systematische uitbouw van deze centra, alsook met de verscheidenheid der sporttakken, die er worden beoefend.

2. Een lid vraagt waar deze ingeplant waren en welke sporten er beoefend werden.

De Minister herinnert aan de uitleg, die hij tijdens zijn beleidsverantwoording gegeven heeft en waarin hij aangetoond heeft, dat elke Vlaamse provincie zijn deel had gekregen. Hij onderstreepte dat alleen Vlaams Brabant nog niet voldoende was uitgerust, maar dit was ook omdat zich nog geen geschikte gelegenheid had voorgedaan.

Het is de politiek van het Departement zoveel mogelijk gronden in erfpacht te nemen van andere besturen. Op die wijze kan hij het maximum uit zijn kredieten halen, wat de uitrustingswerken betreft.

3. Een lid is de mening toegedaan, dat deze centra te veel gericht waren op sporten die op dit ogenblik door een minderheid worden beoefend, zoals b.v. de ruitersport en de tennissport.

Verscheidene leden betogen dat de ruitersport reeds zeer fel gedemocratiseerd is en werkelijk reeds duizenden beoefenaars telt.

De Minister geeft het volgend algemeen antwoord :

Het principe van één groot nationaal sportcentrum te Oudergem werd door de Minister in 1968 opgegeven om per provincie een polyvalent sportcentrum op te richten.

Naast deze polyvalente sportcentra worden gespecialiseerde centra opgericht (watersportcentra en ruitrij).

Nochtans worden deze gespecialiseerde centra ook in hun programma aangevuld met andere sporten (sporthal te Genk; velden voor ploegsport aan watersportcentrum enz.).

Bij de bouw en het gebruik van deze sportcentra huldigen wij het principe « Bouwen naar maat van onze atleten, maar gebruikt door de ganse bevolking », b.v. Herentals :

- open zwembad $\pm$ 7 000 per week in hoogseizoen;
- voorlopige sporthal en openluchterreinen $\pm$ 1 500 per maand;
- ijsbaan $\pm$ 2 500 bezoekers per week.

Deze cijfers illustreren dat de centra niet uitsluitend door de « elite » worden gebruikt.

De atleten kunnen in optimale voorwaarden hun discipline beoefenen, maar de centra staan open voor de ganse bevolking.

In verband met sport- en speelpleinen zegt de Minister dat de betoelaging voor de werking van de speelpleinen onderworpen is aan het koninklijk besluit van 18 februari 1961, houdende vaststelling van de voorwaarden tot toekenning door het N.I.L.O.S. van werkingssubsidies voor de speelpleinen.

Dit koninklijk besluit bepaalt o.m. de voorwaarden tot erkenning in één der drie categorieën en de criteria van betoelaging, in hoofdzaak het aantal aanwezigen en het ingezette kaderpersoneel en hun kwalificatie.

4. Een lid wenst ook te weten of de betoelaging voor de werking der sportclubs al dan niet voorbehouden is aan de niet-professionele sport, en volgens welke criteria deze toelagen worden toegekend.

Het antwoord luidt :

Er werden besluiten ontworpen ter regeling van subsidiëring voor :

- sportclubs;
- regionale sportbonden;
- schoolse sportbonden;
- jeugdbewegingen.

De « Hoge Raad voor de Sport » adviseerde aan deze besluiten de vorm van decreten te geven zodat de geplande regeling binnen « verdeelkredieten » wordt omgezet in een stelsel van « verplichte uitgaven ». De administratie is met deze omvorming bezig.

Voor 1972 blijft de subsidiëring in de vorm van facultatieve toelagen behouden doch steunend op recente gegevens over de werking van de clubs : nl. ledenaantal en ingezette monitors.

5. Een lid wenst te weten op welk krediet de toelage voor de instructiebaden ingeschreven zijn.

De Minister antwoordt dat een bedrag van 6 000 000 frank uitgetrokken is op het Sportfonds. Dit zal echter nodig zijn om de bij contract afgesloten vroeger toegekende premies uit te betalen. De Minister is echter van mening dat dit systeem moet herzien worden,

F. -- Andere culturele activiteiten.

1. Een lid wenst te vernemen of de toelagen aan de afdeling van Jeugd en Muziek geen dubbel gebruik uitmaken met de toelagen uitgetrokken voor de muzische vorming van de jeugd.

Het antwoord is ontkennend.

2. Een lid dringt aan opdat het beleid inzake de opera's zou gericht worden op het presteren van kwaliteitswerk.

Hij vreest dat dit doel niet kan worden bereikt, gelet op de schaarse kredieten die hiervoor ter beschikking zijn. Het lid verwijst naar voorbeelden uit het buitenland; o.a. de Staatsopera van Wenen, waarvan het jaarlijks tekort omtrent 300 miljoen bedraagt, en naar de Opera van Keulen, waar de wedde van een dirigent 1,6 miljoen is. Hij vraagt de Minister hoe deze de oplossing ziet ?

Voor het operabeleid is de Minister van mening dat wij in de nabije toekomst voor fundamentele opties staan. Hij neemt zich voor het initiatief te nemen om besprekingen aan te vatten met de betrokken instanties ten einde de operacultuur nieuwe impulsen te geven. De twee Vlaamse opera's hebben met moeilijkheden te kampen om de evolutie van het huidige muziektheater te kunnen verwerken. Hiermede zijn ruime financiële implicaties gemoeid en het is in het licht van deze beschouwingen dat de noodzakelijkheid dient gezien te worden van de forse stijging van de toelage aan onze operagezelschappen.

Deze stijging van de kosten t.o.v. 1971 bedraagt voor de K.V.O. $\pm 13\%$ en voor de Koninklijke Opera Gent $\pm 27\%$, waarbij de verlenging van het seizoen met één maand dient gerekend te worden.

3. Een lid vestigt de aandacht op het zeer grote verschil in toelage voor de gezelschappen van Antwerpen en Gent.

Antwoord van de Minister : het verschil is duidelijk het gevolg van het feit dat de Opera van Antwerpen een groter gezelschap en diensvolgens meer onkosten heeft. Daarenboven biedt de Gentse Opera slechts negen maanden tewerkstelling aan de leden van het gezelschap.

De voorgestelde verhoging moet Gent in staat stellen de tewerkstelling met één maand te verlengen. Het ligt in de bedoeling ook toekomstig jaar in een evenwaardige verhoging te voorzien om zo ook voor de artiesten te Gent tot een volledige tewerkstelling te komen.

4. Een lid merkt op dat landschapszorg eveneens tot het domein van de Cultuur behoort en vraagt hoe het komt dat men alleen spreekt over monumentenzorg en oudheidkunde.

De Minister antwoordt dat de laatste jaren in het kader van de dienst « Monumenten en Landschappen » de landschapszorg meer en meer naar voor is gekomen. In het kader van de zorg voor het leefmilieu is dit normaal. Volgend jaar zal de titel van dit hoofdstuk dan ook worden aangepast.

De werkingskosten voor de landschapszorg zijn uiteraard in de diverse artikelen vermengd met die voor de monumenten.

De verhoging van het krediet (12.03) werd doorgevoerd om de publicatie mogelijk te maken van de geïllustreerde inventaris van de beschermde landschappen.

5. Een paar leden betonen hun belangstelling voor de prijzen aan kunstenaars en wensen hieromtrent van de Minister nadere uitleg te ontvangen.

De Minister antwoordt hierop dat de toekenning van diverse prijzen een complexe aangelegenheid is waarbij ook de afvaardigingen naar buitenlandse manifestaties moeten betrokken worden.

Voor deze laatste (biënnale Sao Paolo, biënnale van Venetië) worden de Belgische afvaardigingen beurtelings door Franse Cultuur en Nederlandse Cultuur op autonome wijze georganiseerd.

Verder zijn er de beurzen die voortspruiten uit een legaat (Koopal-beurzen; Berthe Art-beurzen). De jury's worden paritair samengesteld en voorgezeten door beide administrateurs-generaal. Een splitsing hiervan is moeilijk zonder aan het principe van het legaat te raken.

Het ligt in de bedoeling van de Minister om vanaf het volgend jaar een driejaarlijkse Prijs voor de Tekening in te richten uitsluitend georganiseerd door het Departement van Nederlandse Cultuur, terwijl over de andere gemeenschappelijke prijzen (Prijzen van Rome, driejaarlijkse prijs voor de graveerkunst, vijfjaarlijkse prijs voor de bekroning van een muzikale carrière) besprekingen zullen gevoerd worden door beide Ministers van Cultuur om eventueel tot een splitsing te komen.

G. — Wetenschappelijke activiteiten.

1. Een lid vraagt dat de musea zouden opengesteld worden op uren, tijdens welke ook de gewone volksmens deze kunstschaten zou kunnen bewonderen.

De Minister noemt deze opmerking zeer pertinent.

2. In verband met het Koninklijk Museum te Antwerpen dringt dit zelfde lid aan opdat er een passende verlichting zou geïnstalleerd worden.

De Minister deelt mede, dat dit probleem onderzocht wordt om er zo vlug mogelijk een passende oplossing aan te geven.

3. Door verscheidene leden werd uitleg gevraagd over de gesubsidieerde musea.

Ingevolge de nieuwe structuur der begroting is dit krediet thans verdeeld over drie artikels. Dit gebeurde op verzoek van het Rekenhof, omdat hierdoor een duidelijker beeld van de besteding der kredieten wordt bekomen.

De toelagen worden thans verdeeld volgens de criteria vastgelegd in het koninklijk besluit van 22 april 1938 tot reglementering van toelagen aan de musea welke niet van de Staat afhangen.

Voor 1973 dient er een belangrijke verhoging van deze kredieten gepland te worden gelet op het voorstel van decreet dat door collega Van Damme werd ingediend en waardoor ook weddetoelagen ten laste van het Rijk worden toegekend.

4. Verscheidene leden zijn gekant tegen toelagen voor private instellingen, terwijl andere de mening zijn toegedaan dat er geen bezwaar zou bestaan voor de musea die afhangen van openbare besturen.

Een lid merkt op dat de Staat, in de culturele sector, tal van weddetoelagen verleent en hij ziet niet goed in waarom hier een uitzondering moet gemaakt worden.

De Voorzitter merkt op dat deze discussie hier voorbarig is, gezien het bovenbedoelde voorstel van decreet niet op de agenda staat.

5. Een lid vraagt waarom er geen educatieve diensten bestaan in de private musea. Hij dringt aan opdat deze zouden worden opgericht.

De Minister laat hieromtrent opmerken dat er in dit opzicht op dit ogenblik geen verplichting kan worden geschapen, maar dat hij, bij het berekenen der toelagen, speciaal de inspanningen voor de educatieve diensten gedaan, zal in overweging nemen.

H. — Nederlandse commissie voor de cultuur in Brussel-Hoofdstad.

1. Een paar leden wensen te weten of de functionele begroting zoals ze werd voorgelegd, niet moet worden gewijzigd, na het regeringsamendement in de Senaat waardoor 131 000 000 frank aan de Brusselse Cultuurcommissie werd toegewezen. Moeten de kredieten die voor Brussel bestemd zijn, hier nog wel worden besproken ? Welke zijn de artikels in deze begroting die moeten worden verminderd of die totaal uit deze begroting moeten verdwijnen ?

De Minister antwoordt dat de regeringsamendementen die naar aanleiding van de begroting van de culturele dotaties werden ingediend, tot gevolg hebben dat op de dotatie van 3 840 000 000 frank waarvan de bestemming wordt bepaald door de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap, 131 miljoen is bestemd voor de ontplooiing van de Nederlandse cultuur op het grondgebied van Brussel-Hoofdstad.

Van deze 131 miljoen komen 80 miljoen voor op de begroting Nederlandse Cultuur.

Het betreft hier de som van de kredieten die gaan naar K.V.S., Contact- en Cultuurcentrum, Consciencehuis, Conservatorium, enz. Deze amendementen wijzigen dus de begroting van Nederlandse Cultuur niet.

Een lid herinnert eraan dat de kredieten die thans werden toebedeeld, als een minimum moeten worden aangezien, waarop de Voorzitter opmerkt dat dit zeer juist is, maar dat het anderzijds ook juist is dat andere leden deze kredieten als « maximumbedragen » beschouwen.

2. Een lid wenst te weten of de huidige dotatie aan de Cultuurcommissie voor Brussel als precedent zal gelden voor de eerstvolgende jaren.

De Minister antwoordt dat er een protocol zal uitgewerkt worden met de Cultuurcommissie. Deze laatste zal in de loop van de maand juli haar ontwerp van begroting 1973 moeten indienen, opdat dit in de begroting voor Nederlandse Cultuur 1973 zou worden opgenomen.

3. Een lid wenst nadere uitleg over de samenstelling van de dotatie voor de Nederlandse en voor de Franstalige commissie.

De Minister antwoordt dat voor de Nederlandstalige commissie het bedrag werd vastgesteld volgens dezelfde normen als de totale dotatie, d.w.z. volgens de behoeften waar deze met zekerheid konden bepaald worden; volgens de 56/44 verhouding inzake permanente vorming; volgens de « fifty-fifty » -verhouding voor de algemene kredieten.

Nochtans mag niet uit het oog verloren worden dat de Franse cultuur over veel meer instellingen beschikt te Brussel, zodat het vanzelfsprekend is dat deze verhouding sterk in het voordeel van de andere cultuurgemeenschap overhelt. De eigenlijke verdeelsleutel voor de verhouding Brussel tot het Franstalige landsgedeelte is de Minister onbekend.

4. Een lid wenst te weten op welk krediet de Munt-schouwburg gesubsidieerd wordt.

De Minister antwoordt dat dit geschiedt op de gemeenschappelijke begroting.

1. — Instellingen van openbaar nut.

Een lid vraagt dat op geregelde tijdstippen T.V.-uitzendingen voor hardhorigen zouden gemaakt worden.

De Minister is van oordeel dat dit probleem kan besproken worden naar aanleiding van het debat over de B.R.T.-begroting.

J. — Buitengewone begroting.

1. Een lid vraagt door wie het krediet van 160 500 000 frank wordt beheerd.

De Minister antwoordt dat zowel de gewone als de buitengewone begroting door hem worden beheerd.

2. Een lid wenst ook te vernemen of de staatsdiensten met afzonderlijke kassen al dan niet onder toepassing vallen van artikel 65 van de wet van 18 juni 1963 op de Rijkscomptabiliteit.

Hier is het antwoord bevestigend.

3. Ten slotte werden er nog enkele bedenkingen gemaakt in verband met de omschrijving van sommige artikelen en werd ook de woordkeuze in bepaalde gevallen niet zeer juist bevonden.

De Voorzitter vraagt dat voor deze begroting, deze « onvolmaaktheden » niet zouden overdreven worden. Zij werd in een recordtempo gedrukt, en sommige benamingen zijn overgenomen uit begrotingen meegedeeld door de E.E.G. Hij gaat akkoord om de tekst door een taalkundige te laten nazien en eventueel te verbeteren.

Artikelsgewijze bespreking.

SECTIE 1: KUNSTONDERWIJS.

1. Uit welke subartikels in de functionele begroting is het krediet van artikel 11.03 (blz. 7) samengesteld ?

Antwoord :

De subartikels zijn :

Blz.	Funct. clas.	Bedrag in 1972	Bedrag in 1971
4	A.1	1034 000	1101000
4	B.2/1	78 164 000	44 495 000
4	B.4/1	50 555 000	41608 000
5	B.6/1	13 000 000	5 488 000
6	C.9/1	15 036 000	8 909 000
7	13/1	3 958 000	1726 000
		161747 000	103 327 000

2. Het subkrediet B. 2/1 voorziet in een zeer belangrijke stijging voor de wedden van het onderwijzend en administratief personeel. Hoe wordt dit verantwoord ?

Antwoord :

De gevoelige stijging van de kredieten voor de Koninklijke Muziekconservatoria is vooral te wijten aan de personeelskosten, te weten indexaanpassing; sociale programmatie; oprichting van nieuwe ambten; verdere uitbouw Conservatorium Brussel.

3. De kredieten voor het Hoger Instituut voor Dramatische Kunst te Antwerpen zijn meer dan verdubbeld (sub-art. B. 6/1). Kan de Minister hierover een woordje uitleg verschaffen ?

Antwoord :

De stijging is toe te schrijven vooreerst aan de indexaanpassing en de sociale programmatie, maar ook aan de verdere uitbouw van de driejarige cyclus van de afdeling kleinkunst.

4. Een lid merkt op dat in het kunstonderwijs de bedragen voor het personeel sterk stijgen. Dit is niet het geval in de andere sectoren. Hij vraagt de Minister of het voorgestelde krediet zal volstaan.

Antwoord :

De verhoging van de personeelskosten in het kunstonderwijs is zoals vroeger gezegd, het gevolg van budgettaire regularisaties. De overige posten voor personeelsuitgaven kennen deze moeilijkheden niet. De stijgingen werden berekend volgens de richtlijnen inzake stijging van wedden en lonen zoals die werden uitgewerkt door de Minister van Begroting.

. Het grote verschil met het personeel in het kunstonderwijs is hierin gelegen, dat in de andere sectoren er vooral een beroep gedaan wordt op occasionele medewerkers, zodat de factor « wedde » minder voelbaar is.

SECTIE II : PERMANENTE VORMING.

1. Uit welke bestanddelen der functionele begroting is artikel 33.13 samengesteld ?

Antwoord :

Blz.	Funct. clas.	Bedrag 1972	Pro memorie bedrag 1971
—	—	—	—
8	11.2	3 000 000	—
10	35.1	57 560 000	61517 000
10	35.2	7 000 000	3 000 000
10	35.3	3 500 000	3 000 000
10	35.5	2 500 000	1000 000
10	35.6	1000 000	1000 000
10	36.1	2 500 000	1540 000
10	36.2	3 500 000	2 500 000
10	37.1	5 000 000	3 000 000
10	37.2	6 000 000	—
Globaal krediet		91560 000	76 557 000
zegge een verhoging van		15 000 000	

2. Hoe wordt de inschrijving van het totaal nieuw krediet 33.13 / 11.2 van 3 000 000 frank verantwoord ?

Antwoord :

Door de in het vooruitzicht gestelde oprichting en erkenning van nieuwe centra voor werkende jongeren te Brussel. Het ligt in de bedoeling van de Minister in elke provincie een dergelijk centrum te creëren en hiervoor contact te nemen met de grote jeugd-, syndicale en socio-culturele organisaties.

3. Hetzelfde lid vraagt volgens welke normen de toelagen bedoeld in artikel 33.13/36.1, worden toegekend ? Gaat het hier ook om levensscholen ?

Er wordt geantwoord dat de stijging bedoeld is om te kunnen voldoen aan de in het vooruitzicht gestelde uitbreiding van deze scholen. Het zijn werkingstoelagen

(50 % van de vergoeding voor de voordrachtgevers en stafmedewerker(s).

4. Een lid vraagt hoe het komt dat het krediet 33.13/35.1 teruggebracht is van 61517 000 tot 57 560 000 frank.

De Minister merkt op dat deze vermindering slechts een ogenschijnlijke vermindering is, omdat ze voortspuit uit een nieuwe presentatie van de begroting.

Er werd namelijk uit dit krediet een bedrag van 6 000 000 frank gelicht dat ingeschreven is onder het n° 33.13/37.2 en getiteld « internaatswerk ».

Deze splitsing is geschied in het vooruitzicht van de goed te keuren decreten. Hiervoor is immers een grondige herziening van de presentatie van de begroting nodig.

5. Een lid vraagt waartoe het krediet 33.13/35.2 juist wordt aangewend.

De Minister antwoordt dat in dit bedrag de subsidie à 95 % voor de staffunctionarissen begrepen is.

Een lid wenst de Minister geluk om deze politiek, die op een belangrijke wijze de tekortkomingen van talrijke plaatselijke besturen wegwerkt.

6. Een lid maakt de bedenking bij artikel 33.13/35.5 dat de stijging van dit krediet met amper 1 500 000 frank hem onvoldoende lijkt om de evolutie van de bouw der culturele centra te kunnen volgen.

De Minister merkt op dat, om dit krediet te kunnen benutten, er eerst een decreet moet worden aangenomen. Gezien dit pas in de herfst van dit jaar mag verwacht worden, zal er dit jaar niet veel gebruik van dit krediet kunnen gemaakt worden.

7. Een lid vraagt of er geen gevaar bestaat, dat er « via het ingebouwd vormingswerk » in bepaalde organisaties, geld zou afvloeien voor doeleinden die vreemd zijn aan de materie bedoeld bij dit krediet.

De Minister antwoordt dat bij het overzicht van de toelagen welke uitgekeerd worden, duidelijk blijkt dat de zuivere verenigingen voor vormingswerk op een degelijke manier gesubsidieerd worden en dat er geen gevaar bestaat dat het ingebouwde vormingswerk kredieten zou laten afvloeien naar andere sectoren. De Minister sluit niet uit dat het in de toekomst misschien wenselijk zal zijn op dit stuk een nieuwe reglementering uit te werken om volledige zekerheid te hebben over het gebruik en de bestemming van de kredieten voor het vormingswerk.

8. Een lid vraagt bij artikel 33.13/37.1 hoeveel van dit krediet bestemd is voor de kadervorming bij de jeugd en hoeveel bij de volwassenen.

De Minister onderstreept dat het om kadervorming bij volwassenen gaat. Hij voegt eraan toe dat de kadervorming de kern uitmaakt van de bloei van de verenigingen voor volksontwikkeling. Een ontwerp van decreet zal aan de Cultuuraad worden voorgelegd. Vandaar een grote stijging van deze uitgaven, maar de Minister acht dit volledig verantwoord.

9. Art. 33.19. — *Betoelaging der jeugdtehuizen.*

Een lid spreekt zijn tevredenheid uit over de stijging van dit krediet met bijna 4 miljoen frank. Gezien de bloei van deze vorm van jeugdwerk, vraagt hij zich echter af of deze stijging zal volstaan om de behoeften te bevredigen ?

De Minister antwoordt dat deze stijging gefundeerd is omdat :

a) Sinds twee jaar een erkend jeugdtehuis telkens minder ontving wegens het stijgend aantal erkende tehuizen. Deze anomalie moet weggewerkt. In 1970 werden er 153 huizen erkend, in 1971 waren dit er 187. Voor 1972 verwacht men ongeveer 30 nieuwe erkenningen.

6) Er werd beslist de tegemoetkoming in de betaling van de wedde van de permanente opvoeders op te voeren van 60 tot 75 %.

10. Art. 33.31. — Toelagen aan erkende nationale jeugdorganisaties, diensten en coördinatieorganisaties.

Een lid vraagt uitleg over de forse stijging van het betrokken krediet.

Deze gevoelige verhoging wordt als volgt gemotiveerd :

1° een tiental nieuwe erkenningen worden in 1972 verwacht (nu bestaan er 75 erkende jeugdorganisaties);

2° uit een vergelijking tussen de rekeningen voor werkingskosten en de subsidies voor die uitgaven blijkt dat slechts 1/4 of 1/3 van de uitgave gesubsidieerd wordt;

3° de subsidiëeringscriteria bepalen dat 60 % van de wedde van slechts 1 vrijgestelde en 25 % van de wedde van de overige vrijgestelden door de overheid betaald worden; uit de cijfers blijkt dat wij slechts 1/3 tot de helft bereiken;

4° de sector Volksontwikkeling met ongeveer evenveel erkende organisaties ontving in 1971 ongeveer 70 000 000 frank (de jeugd 23 000 000 frank); daarenboven beschikt de sector jeugd over geen kredieten om lokale en regionale verenigingen, evenmin als om kunstmanifestaties te subsidiëren.

11. Art. 33.28/12.1. — Toelagen voor allerhande initiatieven i.v.m. de kadervorming.

a) Ook hier bedraagt de stijging ongeveer 3 miljoen.

Een lid zou graag weten, hoe dit krediet in feite wordt besteed.

De Minister antwoordt wat volgt :

In dit artikel vinden wij enkele belangrijke elementen wat betreft de voortdurende vorming. Wat de toelagen voor de leidersvorming betreft, maken wij een onderscheid tussen de leidersvorming die door de erkende jeugdorganisaties zelf georganiseerd wordt en de leidersvorming op het getouw gezet door de erkende gespecialiseerde kaderscholen.

Voor de kadervorming en de erkende jeugdorganisaties wordt in een stijging voorzien van 2 400 000 frank omwille van de nieuw erkende jeugdorganisaties en de stijging van de verschillende kosten.

Voor de gespecialiseerde kaderscholen voorziet men in 1972 2 400 000 frank tegen 1350 000 frank in 1971.

Voor de sociale promotie wordt voor het jaar 1972 een krediet ingeschreven van 550 000 frank tegenover 300 000 frank in 1971.

6) Het lid dringt aan om juist te weten, welke wetenschappelijke opdrachten er gegeven werden en aan welke van de vier universiteiten.

Een ander lid merkt op dat er geen overeenstemming is tussen de omschrijving van hetzelfde krediet in de economische en functionele begroting.

De Minister antwoordt, onder voorbehoud van eventuele latere rectificatie, dat hoogst waarschijnlijk de benaming zoals deze voorkomt in de functionele begroting de juiste zal wezen.

12. Art. 41.01/7. — Toelagen tot stijging van het sportfonds.

Er wordt een vraag gesteld over het Sportfonds : een lid betreurt dat het krediet voor het Sportfonds met 200 000 frank is gedaald. Hij geeft toe dat het een miniem bedrag is in het globaal krediet van 20 miljoen, maar als er een gebied is, waar dringend de ontbrekende infrastructuur moet worden opgebouwd, dan is het wel in de sport (sectie II, art. **41.01**).

Antwoord :

Er wordt geantwoord dat deze vermindering maar schijn is. In werkelijkheid is het krediet verhoogd met 1 800 000 frank, want de kosten voor wetenschappelijk onderzoek, die vroeger door het Sportfonds werden gedragen, zijn thans overgeheveld naar de gewone begroting. Hier gaat het om een bedrag van 2 000 000 frank.

De Minister wenst er toch ook de nadruk op te leggen, dat de ondergeschikte besturen, ook met kleine uitgaven, een nuttige infrastructuur kunnen tot stand brengen. Hij herinnert o.m. aan de « fit-o-meter » die voor een paar jaar door zijn diensten werd ontworpen en die maximum 3 000 frank kost.

Ook de animatie van de sport via de sportbiënnale, sportiva **71**, het olympisch minimum, enz. mag niet onderschat worden.

13. Art. 74.01. — Aankoop meubilair en uitrusting.

Dit artikel kent een sterke stijging. Een paar leden wensen hierover een rechtvaardiging te bekomen.

a) Samenstelling van het economisch krediet Sectie II — artikel 74.01.

Antwoord :

Blz.	Funct. clas.	Bedrag 1972	Bedrag 1971 (p.m.)
8	6	1000 000	740 000
8	9.4	800 000	400 000
9	14	14 154 000	200 000
10	40.7	1300 000	750 000
		31254000	12 090 000

6) Hoe is de stijging van artikel 74.01/14 met ongeveer 14 miljoen te verklaren ?

Antwoord :

Het gaat om de aankoop van materieel voor jeugdgroepen : stijging van 200 000 frank in 1971 maar van 14 154 000 frank in 1972.

Deze stijging is te wijten aan het feit dat in het jaar **1971** een grote hoeveelheid vast materieel kon aangekocht worden langs de buitengewone begroting.

Wegens het groot tekort van dit soort materieel in de jeugdbeweging is het nodig in 1972 en ook nog in 1973 een speciale inspanning te doen.

SECTIE III : ANDERE CULTURELE UITGAJEN.

1. Art. 12.29. — ***Inrichting van tentoonstellingen in België.***

Een lid laat opmerken dat het zeer minieme bedrag hetwelk hier is voorzien, het niet mogelijk maakt een ernstige tentoonstelling in te richten.

Antwoord :

Voor het Internationaal Cultureel Centrum te Antwerpen wordt een zeer belangrijke inspanning gedaan om het aantal en de kwaliteit van manifestaties en tentoonstellingen te verhogen, ondanks het feit dat het Centrum ongeveer een half jaar gesloten zal zijn voor inrichtingswerken.

Niet alleen werd het krediet van het Centrum voor het inrichten van tentoonstellingen van 120 000 tot 900 000 frank verhoogd, maar tevens werd het krediet voor de internationale tentoonstellingen (Funct. Begroting, pag. 17, 79) van 500 000 op 1000 000 frank gebracht.

Er is anderzijds geen enkele moeilijkheid om tentoonstellingen in te richten van Waalse kunstwerken.

Er zijn trouwens reeds voorgaanden met tentoonstellingen die door het Departement ingericht worden.

Zo werden de tentoonstellingen « Aquarellen en Gouaches » en « Hedendaagse tekeningen » reeds in Verviers gehouden en zijn er ook verscheidene tentoonstellingen in het vakantiecentrum te Melreux doorgegaan.

2. Art. 12.49. — ***Uitgaven in verband met het inrichten van een Vlaamse tentoonstelling in het buitenland.***

Een lid wenst te weten waarom dit krediet van 3 750 000 frank verminderd werd tot 1250 000 frank.

Antwoord :

Hieruit mag niet worden besloten dat er dit jaar geen grote Vlaamse tentoonstelling zou gehouden worden. Integendeel, er wordt een Ensor-tentoonstelling ingericht in Japan. Japan heeft deze tentoonstelling zelf aangevraagd en betaalt zelf praktisch alle kosten. Hierdoor moet er dit jaar op deze post zoveel minder worden uitgetrokken.

3. Art. 32.04/4. — ***Toelagen erkende professionele gezelschappen dramatische kunst.***

Een lid vraagt hoe het komt dat de toelage voor het Nederlands Toneel Gent lager is dan vorig jaar.

Antwoord :

De Minister antwoordt dat voor Gent hetzelfde principe geldt als voor de andere grote gezelschappen. Dit betekent dat aan ieder gezelschap een gewaarborgd minimum verzekerd wordt. In 1971 was dit bedrag 8 500 000 frank. Nu is dit 9 700 000 frank. Er is dus hoegenaamd geen sprake van een vermindering van de toelage.

Vorig jaar werd nochtans voor het Nederlands Toneel Gent een eenmalige buitengewone toelage verleend van 2 000 000 frank om het bestaand tekort, samen met de bijdragen van stad en provincie, te kunnen dekken.

4. Art. 33.06. — **Toelagen en beurzen van alle aard aan kunstenaars, aan verenigingen, openbare instellingen voor hun activiteiten, tentoonstellingen en andere initiatieven ten voordele van de plastische kunsten.**

a) Een lid vindt dat deze kredieten nogal aan de lage kant liggen en zeer moeilijk de musea in staat zullen stellen hun patrimonium op peil te houden.

De Minister antwoordt dat het globaal krediet bestemd voor de bevordering van de beeldende kunsten gestegen is met 1 156 000 frank, wat dan toch een procentuele vermeerdering betekent van ongeveer 8 %.

Voor de aankopen betekent het een procentuele stijging van 34 % (van 3 800 000 frank in 1971 naar 5 000 000 frank in 1972).

De Minister wijst er verder op dat, wat speciaal het Koninklijk Museum te Antwerpen betreft, men zich niet mag blind staren op het krediet van 2 000 000 frank ingeschreven onder artikel 74.80 van de sectie IV. Dit is slechts een onderdeel van de globale kredieten, die voor het Museum met het oog op aankopen beschikbaar zijn. Op 1 januari 1972 was er op de begroting voor orde, voor de kas van het Museum van Antwerpen, een reserve van 8 649 000 frank beschikbaar. Tevens kan het Museum putten uit de kredieten van het gemeenschappelijk Fonds van de rijksmusea (in 1971, 450 000 frank voor de aankoop van een « Besloten Tuin ») en van de begroting van gemeenschappelijke culturele zaken, artikel 74.5, a (op 1 januari 1972 was hier nog 23 860 000 frank beschikbaar om de uitvoer van belangrijke kunstwerken te verhinderen).

6) Een lid vraagt de Minister te willen onderzoeken of twee kunstwerken van Breughel die thans in minderwaardige omstandigheden, in een museum te Napels vertoeven, niet zouden kunnen aangekocht worden.

De Minister belooft dit te zullen onderzoeken.

5. Art. S. III, 33.44180. — **Festival van Vlaanderen.**

Een lid deelt mede dat de nieuwe statuten voor het Festival van Vlaanderen deze week verschenen zijn. Deze vereniging, die niet mag verward worden met het B.R.T.-festival van Vlaanderen, bezit niet de middelen om een full-time secretaris te bezoldigen. Zij leeft hoofdzakelijk van de hulp die door de B.R.T. en de lokale besturen wordt verleend, om dan nog niet te spreken van de vele onbezoldigde idealistische medewerkers. Hij dringt aan opdat Nederlandse Cultuur de ontbrekende financiële middelen zou aanvullen.

Er wordt geantwoord dat de toelage voor het Festival van Vlaanderen met één miljoen werd verhoogd, o.m. omdat tijdens een onderhoud met de inrichters bleek dat deze voor ernstige moeilijkheden stonden om het secretariaatswerk op een behoorlijke wijze te laten functioneren.

6. Art. 43.04. — **Filharmonie van Antwerpen.**

Een lid stelt de vraag of de minieme stijging van 1 000 000 frank voor dit krediet wel realistisch is. Hij herinnert eraan dat 85 % van de vaste uitgaven, wedden zijn. Tevens vraagt hij de Minister niet uit het oog te verliezen dat de Staat verplicht is een toelage te verlenen die gelijk is aan die van de provincie en de stad Antwerpen samen.

De Minister antwoordt dat bij toepassing van artikel 9 van het koninklijk besluit van 23 september 1959 de Staat slechts verplicht is toelagen te verlenen voor zover de ondergeschikte besturen de verbintenis aangaan in de uitgaven van het orkest bij te dragen voor een bedrag dat ten minste gelijk is aan dit van de toelage door de Staat verleend.

Welnu, in 1971 werd door de provincie en de gemeente samen een bedrag van 15 750 000 frank beschikbaar gesteld, terwijl het Rijk 16 000 000 frank had verleend.

In 1972 wordt 17 000 000 frank voorgesteld om de weddeschalen geleidelijk op te trekken tot het niveau van de andere symfonische orkesten.

*
**

De Voorzitter dankte de leden voor hun actieve medewerking en de Minister voor zijn klare en openhartige antwoorden. Hij herinnert eraan dat nog talrijke decreten moeten aangenomen worden en dat dit vóór 1 december 1972 moet geschieden. Het zal dus noodzakelijk zijn dat de Regering spoed maakt met de voorbereiding ervan.

Na het parlementair reces zal de commissie haar grondig onderzoek van de andere begrotingsontwerpen 1972 voortzetten. Hierna zullen dan de passende voorstellen gedaan worden voor 1973.

Terloops zij opgemerkt dat een materiële vergissing geslopen is in artikel 13 van het ontwerp-decreet : 1700 000 frank moet vervangen worden door 700 000 frank, zoals blijkt uit de optelling van de desbetreffende bedragen opgenomen in de begrotingstabel.

Stemming.

De Voorzitter legt dan de begroting ter stemming.

De artikels, de kredieten en het geheel van het ontwerp-decreet worden met 10 tegen 2 stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,

W. VERLEYSSEN.

De Voorzitter,

R. VANDEKERCKHOVE.
